

स्थानीय राजपत्र

बुटवल उपमहानगरपालिका नगरकार्यपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड २ बुटवल, असार ३१ गते, २०७६ साल संख्या ५

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम बुटवल उप-महानगरपालिकाको नगर सभाले पारित गरेको तल लेखिए बमोजिमको नगर शिक्षा ऐन, २०७४ (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७६ सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

भाग १

बुटवल उप-महानगरपालिकाको नगर शिक्षा ऐन, २०७४ (पहिलो संशोधन), २०७६

संशोधनका बुँदाहरू

- प्रस्तावनामा संशोधन : नगर शिक्षा ऐन २०७४ (यसपछि मूल ऐन भनिएको) को प्रस्तावना रहेको वाक्यांश “संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था अनुकूल जनताको सदाचार, शिष्टाचार र नैतिकता कायम राख्न” पछि देहाएको वाक्यांश थप गर्ने “तथा नेपालको संविधान २०७२ ले परिकल्पना गरेको समाजवाद उन्मुख समाजको स्थापनाका लागि शिक्षामा समतामूलक अवसर सिर्जना गर्न” भन्ने वाक्यांश थप गर्ने ।
- ऐनको दफा २ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा २ को (क), (ख), (ग) मा संशोधन गरी देहाय अनुसार राख्ने,
 - “पूर्व प्राथमिक शिक्षा” भन्नाले तिन वर्ष उमेर पुरा भएका बालबालिकाहरूलाई प्राथमिक शिक्षाको प्रवेश गर्नु पहिल्यै दिइने प्लेग्रुप, नर्सरी, एल के.जी., यू के.जी. वा प्रारम्भिक बालशिक्षाका नामबाट दिइने शिक्षा सम्झनु पर्छ ।
 - “प्राथमिक शिक्षा” भन्नाले कक्षा एक देखि कक्षा पाँच सम्म दिइने शिक्षा सम्झनुपर्छ ।
 - “आधारभूत शिक्षा” भन्नाले पूर्व प्राथमिक कक्षा देखि कक्षा आठसम्म दिइने शिक्षालाई सम्झनुपर्छ ।
 - यस (घ) लाई भिकिएको छ ।
- ऐनको दफा २ को (ठ) मा देहाए बमोजिम संशोधन गरिएको छ ।
 - “प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा” भन्नाले प्राविधिक ज्ञान, सीप, प्रविधिमा आधारित एवं स्वरोजगारउन्मुख जनशक्ति उत्पादन गर्न प्रदान गरिने व्यवसायमूलक शिक्षालाई सम्झनु पर्छ ।
- ऐनको दफा २ को ढ पछि देहाएको (ढ१), (ढ२), (ढ३), (ढ४) र (ढ५) थप गर्ने
 - ढ १. विद्यालय भन्नाले सामुदायिक विद्यालय वा संस्थागत विद्यालय सम्झनुपर्छ ।

- ढ २. पूर्व प्राथमिक विद्यालय भन्नाले दफा २ को (क) बमोजिमको शिक्षा दिने विद्यालय सम्भन्नुपर्छ ।
- ढ ३. प्राथमिक विद्यालय भन्नाले दफा २ को (क) र (ख) बमोजिम वा (ख) बमोजिमको शिक्षा दिने विद्यालय सम्भन्नुपर्छ ।
- ढ ४. आधारभूत विद्यालय भन्नाले खण्ड (ग) बमोजिमको शिक्षा दिने विद्यालय सम्भन्नुपर्छ ।
- ढ ५. माध्यमिक विद्यालय भन्नाले खण्ड (ग) र (ङ) वा खण्ड (ङ) बमोजिमको शिक्षा दिने विद्यालय सम्भन्नुपर्छ ।
५. ऐनको दफा ३ को उपदफा १० लाई देहाय अनुसार संशोधन गरिएको छ :
- माथिका दफाहरुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कुनै विदेशी शिक्षण संस्थासँग सम्बन्धन गर्नेगरी कसैलाई पनि विद्यालय खोल्न अनुमति वा स्वीकृति दिइने छैन । तर नेपाल सरकारसँग भएको सम्झौता बमोजिम त्यसरी विद्यालय खोल्न अनुमति वा स्वीकृति दिनका लागि नेपाल सरकारबाट सिफारिस भईआएमा उप-महानगरपालिकाले शर्ततोकी विद्यालय खोल्न अनुमति वा स्वीकृति दिन सक्नेछ । तर त्यसरी अनुमति वा स्वीकृति लिई संचालन गरिएको विद्यालयले तोकिएका शर्त बन्देज पालना नगरेमा उप-महानगरपालिकाले नेपाल सरकारको अनुमति लिई त्यस्तो विद्यालयलाई जुनसुकै वखत बन्द गर्न सक्नेछ । यस प्रकारको विद्यालयलाई पनि उपदफा १ र २ अनिवार्य हुनेछ ।
६. ऐनको दफा ४ लाई देहाय बमोजिम संशोधन गरिएको छ ।

परीक्षाको सञ्चालन, व्यवस्थापन र समन्वय

- उप-महानगरपालिका क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरुको परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन र समन्वय गर्न तोकिए बमोजिमको परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति रहने छ । परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
७. ऐनको दफा ८ मा संशोधन : ऐनको दफा ८ लाई संशोधन गरी देहाय बमोजिम संशोधन गरिएको छ ।

विद्यालयको पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक

- विद्यालयले नेपाल सरकारबाट स्वीकृत पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक लागू गर्नु पर्छ । प्रचलित कानूनको अधिनमा रही स्थानीय आवश्यकता बमोजिम स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी लागू गर्न सकिनेछ ।
८. ऐनको दफा ९ को उपदफा १ मा रहेको वाक्यांशलाई देहाय अनुसार राखिएको छ : “उप-महानगरपालिका क्षेत्र भित्रका विद्यालयको रेखदेख र व्यवस्थापन समेतका काम गर्नका लागि देहाय बमोजिमको नगर शिक्षा समिति रहनेछ” :
९. ऐनको दफा १० को (च), (ढ), (ध), (न) र (प) मा देहाय अनुसार संशोधन गरिएको छ ।
- च. नगर क्षेत्र भित्रका विद्यालयहरुको लेखा परीक्षण गर्न लेखा परीक्षकहरुको सूची स्वीकृत गर्ने साथै लेखा परीक्षकको पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने,
- ढ. अस्थायी तथा करार शिक्षकहरुको छनोट गर्ने कार्यका लागि विशेषज्ञहरुको सूची स्वीकृत गर्ने,
- ध. वडा शिक्षा समितिबाट सिफारिस सहित आएका विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर एवं भौतिक पूर्वाधार विकासको गुरुयोजना स्वीकृत गर्ने,
- न. विद्यालयका शिक्षक तथा व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरुका लागि तालिमको व्यवस्था गर्ने,
१०. ऐनको दफा १६ मा संशोधन : यस दफामा भएको व्यवस्थालाई देहाय संशोधन गरिएको छ :

अध्यापन अनुमति पत्र :-

विद्यालयको शिक्षक पदमा नियुक्त हुन तोकिए बमोजिमको अध्यापन अनुमति लिएका व्यक्ति मात्र उम्मेदवार हुन सक्नेछन् ।

११. ऐनको दफा १९ मा रहेको “प्रारम्भिक बाल शिक्षासम्बन्धी व्यवस्था” को सट्टा “पूर्व प्राथमिक शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था” भन्ने वाक्यांश राखिएको छ ।
१२. दफा २० मा रहेको “प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र” भन्ने वाक्यांशको सट्टा “पूर्व प्राथमिक विद्यालय” भन्ने वाक्यांश राखिएको छ ।
१३. दफा ३१ (ग) लाई देहाय बमोजिम संशोधन गरिएको छ ।
सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको शैक्षिक उपलब्धि स्तर वृद्धि गर्न र विद्यालय स्रोतबाट तलव, भत्ता खाने गरी नियुक्त गरिएका शिक्षक/कर्मचारीहरूको पारिश्रमिकको खर्च जुटाउने गरी विद्यालयले आफ्नो स्रोतमा निर्माण गरेका आय आर्जन हुने सम्पत्ति जस्तै: माछापोखरी, सटरहरू आदिको विविध कर र विद्यालयको जग्गा मालपोत (तिरो) दस्तुर छुट हुनेछ । तर घर जग्गा वहालमा लगाउँदा वहालकर छुट हुने छैन ।
१४. ऐनको दफा ४५ को (ख) मा संशोधन : यस खण्डमा रहेको वाक्यांश शिक्षा हेर्ने अधिकृत वा निजको प्रतिनिधि भन्ने वाक्यांशमा नगरपालिकाको शिक्षा महाशाखाको अधिकृत कर्मचारी भन्ने शब्द राख्ने ।

प्रमाणीकरण मिति: २०७६/०३/३१

आज्ञाले
चक्रपाणी शर्मा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत